

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/34/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013201048
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2014
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7013201048.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: M. H. - LUCKY SHOP, Malá Trňa 125, IČO: 41 606 221, zast. JUDr. Pavlom Gombosom, advokátom, so sídlom Moldavská cesta 21/A, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100307/1/36227-232253/2013/5307 zo dňa 15. mája 2013, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/198/2013 - 85 zo dňa 13. marca 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/198/2013 - 85 zo dňa 13. marca 2014, p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením nepriznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov, keď považoval tvrdenia žalobkyne uvedené v žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov za irelevantné a všeobecné bez predloženia relevantného dôkazu. Nepriaznivá finančná situácia žalobkyne je dôsledkom skutočností, ktorých pôvod je v podnikaní a s podnikaním súvisia. Ak by nepriaznivá finančná situácia bola dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, znamenalo by to prenesenie rizika spojeného s podnikaním na štát, čo je neprípustné. Skutočnosti tvrdené žalobkyňou - neprimerané zaťažovanie spoločností, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov zo strany daňových úradov, blokovanie majetku, sú pre posúdenie žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov irelevantné, pre posúdenie dôvodnosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov sú podstatné majetkové a finančné pomery žalobcu, nie ďalších subjektov, aj keby boli personálne prepojené jednou fyzickou osobou. Žalobkyňa podniká ako živnostníčka a skutočnosti týkajúce sa konaní spoločností, v ktorých je konateľom p. G. H., resp. sú s ním personálne prepojené, nemajú žiaden vplyv na posúdenie toho, či žalobkyňa spĺňa zákonné podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Proti predmetnému uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom sa domáhala jeho zmeny tak, že odvolací súd prizná oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Uviedla, že patrí do skupiny spoločností personálne spojených s p. G. H.. Súčasťou zámeru zaťažiť žalobcu a spoločnosti personálne prepojené s p. G. H. sú stovky výziev, miestnych zisťovaní a ústnych

pojednávaniu, kde daňové orgány vyžadovali účasť p. G. H. ako osoby nezastupiteľnej a vyžadovali tisícky odpovedí bez reálnej výpovednej hodnoty, pričom poukázal, že 30. marca 2010 bolo p. H. doručených 13 protokolov o výsledku daňovej kontroly v 12 s ním personálne prepojených spoločnostiach, ako aj to, že v septembri 2009 sa u subjektov personálne prepojených s p. H. vykonávalo viac ako 300 daňových kontrol a ďalšie kontroly sa otvárali. Voči tomuto postupu sa uvedené spoločnosti bránili uplatnením svojich práv súdnou cestou a sú účastníkmi niekoľko desiatok (až stovák) súdnych sporov. Ani jedna z vyššie uvedených vecí nebola právoplatne ukončená v neprospech týchto subjektov, Krajský súd v Košiciach v cca 190 prípadoch právoplatne konštatoval nezákonnosť postupu daňových úradov a vo veci sp. zn. 7S/110/2011 zo dňa 11. januára 2012 v obdobnej veci bol rozsudok zrušujúci rozhodnutie žalovaného potvrdený aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 2Sžf/16/2012 zo dňa 23. októbra 2012.

Ďalej uviedla, že vzhľadom na pokračovanie v daňových kontrolách, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov, blokovanie majetku a aj z dôvodu negatívnej medializácie, spoločnosti spojené s p. H. (teda ani žalobkyňa) nemôžu vykonávať žiadnu podnikateľskú činnosť. Z uvedených dôvodov sa spoločnosti dostali do finančnej tiesne a žalobkyňa nedisponuje žiadnou finančnou hotovosťou, ktorou by mohla voľne disponovať, rovnako nemá žiaden hnutelný či nehnuteľný majetok relevantnej hodnoty, ktorý by bolo možné speňažiť a ktorým môže disponovať. Nesúhlasila s krajským súdom, že tieto skutočnosti sú v predmetnej veci irelevantné, nakoľko práve tieto vytvárajú situáciu, ktorá znemožňuje súdny poplatok uhradiť, t. j. pomery žalobkyne oslobodenie od súdneho poplatku odôvodňujú. Súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou. Krajský súd nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že žalobkyňa je podnikateľom a došlo by k prenosu podnikateľského rizika na štát, tento postup však nemá oporu ani v právnej praxi a ani v judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/127/2008, 5 Obo/128/2008, 5Obo/19/2008 zo dňa 30. júla 2009, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/39/20012.

Žalobkyňa namietala tvrdenie prvostupňového súdu, že nepreukázala ňou tvrdené skutočnosti. Prvostupňový súd má vedomosť o stovkách podaných žalôb spoločnosťami personálne prepojenými p. H. a rovnako má vedomosť o množstve súdnych rozhodnutí v prospech týchto spoločností. Súd rovnako nevyzval žalobkyňu na doplnenie žiadnych dôkazov, nevykonával žiadne dokazovanie a bez ďalšieho rozhodol jej v neprospech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta O. s. p.) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p.

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 138 ods. 2 O. s. p., v návrhu musia byť pomery účastníka dokladované

a) vyplneným tlačivom, ktorého vzor uverejní ministerstvo spravodlivosti na svojom webovom sídle, alebo

b) rozhodnutím o hmotnej núdzi podľa osobitných predpisov.

V predmetnej právnej veci žalobkyňa požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov podaním zo dňa 16. októbra 2013. Krajský súd listom zo dňa 18. októbra 2013 žalobkyňu vyzval prostredníctvom právneho zástupcu, aby v určenej lehote riadne vyplnila a doručila priložené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania - právnickú osobu. Žalobkyňa predložila súdu tlačivo s vyplnenými identifikačnými údajmi spolu s potvrdeniami o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za r. 2012, r. 2011 a niekoľko daňových priznaní na DPH.

Krajský súd listami zo dňa 8. januára 2014 a 5. februára 2014 vyzval žalobkyňu prostredníctvom jej právneho zástupcu, aby v určenej lehote riadne vyplnila a doručila súdu priložené tlačivo pre

dokladovanie pomerov účastníka - fyzickej osoby a zároveň zaslala súdu daňové priznanie na daň z príjmov fyzickej osoby za rok 2012, prípadne ďalšie listinné dôkazy preukazujúce osobné a majetkové pomery na posúdenie opodstatnenosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, na ktoré výzvy žalobkyňa nereagovala.

Majetkové pomery účastníka konania nemožno považovať za skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti a konanie o oslobodenie od súdneho poplatku nie je konaním, v ktorom by zákon ukladal súdu vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu. Bolo preto výlučne na žalobkyni, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sama preukázala, na čo slúži, okrem iných aj tlačivo, ktoré jej krajský súd doručil a ktoré je verejne dostupné i na internete.

Keďže žalobkyňa nepredložila relevantné doklady preukazujúce tvrdenie o nepriaznivej situácii, krajský súd, logicky, nemohol vykonať akékoľvek dokazovanie v tomto smere. Preto bolo správne jeho rozhodnutie nepriznať oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že žalobkyňa dostatočne nepreukázala svoje tvrdenia o nepriaznivosti finančných a majetkových pomerov.

Následne nebolo možné prihliadať na počet súdnych konaní, v ktorých vystupujú na strane žalobcu právnické osoby personálne prepojené s p. G. H., nakoľko žalobkyňa je fyzickou osobou, ktorá samostatne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť vykonáva podnikateľskú činnosť ako živnostníčka, pričom pri tejto činnosti nie je viazaná na iné subjekty. Bez riadneho preukázania finančných a majetkových pomerov táto skutočnosť osebe nemôže odôvodniť iné než zamietavé rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Je potrebné opätovne zdôrazniť, že dôkazné bremeno leží na žalobkyni, ktorá bola povinná preukázať dôvody o nemožnosti zaplatiť súdny poplatok a predložiť k tomu zodpovedajúce dôkazy, ako aj to, akým spôsobom mala mať prepojenosť spoločností s personálnym vplyvom p. G. H. vplyv na finančnú situáciu žalobkyne ako živnostníčky a na jej schopnosť zaplatiť súdny poplatok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/198/2013 - 85 zo dňa 13. marca 2014 ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.